

Naša Sloga izlazi svaki 1 i 16 dan mjeseca i stoji s poštarinom za cijelu godinu 2 f. a za kmeta 40 novč. razmjerno za pol god. 1 f. a za kmeta 20 nov. Izvan carevine više poštarina. Pojedini broj stoji 6 novč.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politični list.

„Slogom rastu malo stvari, a nesloga sve pokrvari.“ *Nar. Post.*

Oglasi se primaju po navadnoj ceni. Pisma neka se šalju platjene poštarine. Nepodpisani se dopisi neupotrebljavaju. Dopisi se nevrtaču. Uredništvo i Odpravnictvo nalaze se Via Capuano N.º 1969 1.

Godina II.

U Trstu 1. Avgusta 1871.

Broj 15.

Pogled po svijetu.

U Trstu 31. Julija.

I delegacije su dovršile svoj rad. Na posljednjem sastanku austrijske delegacije govorio je njezin predsjednik, Ant. Schmerling, ali na takav način, da su mu Slaveni do kraja zamjerali. On je priznao u svojem govoru, da država nemože napred ovako, kako sad stvari stoje, al je i dodao, da se u uželjivanju nezadovoljnih stranakah mora uvijek gledati, što će susjedne države na to reći. Tu vele da nije imao na pameti nego Prusku, koja da nebi mirne duše gledala, kad bi se austrijskim Niemcem usporedili u pravicah i ostali carevine narodi. Zamjera mu se dakle, jer da je tim govorom izjavio, da je Austrija tako oslabila, da već nije gospodarica raditi što i kako ju volja ni u svojoj kući. Što je on mislio, to se nezna, al da nije pametno govorio, to je stalno.

No mi se još jednako nadamo, da će ga Hohenwart u laž utjerati, pa da će se do skora pokazati, kako bi se ljuto prevario u svojem računu, tko bi se usudio reći Austriji, neka ovako il onako radi u svojoj kući. A to će bit sigurno onda, kad budemo svi jednaki, pa kad već nebude u austro-ugarskoj državi nezadovoljnih naroda. Rekosmo, da se nadamo, akoprem se nevidi još ni sad, dokle su uspjeli dogovori s Česi i s Poljacima o pomirenju. Sad se čuje, da će se sabori otvoriti stolom u septembru mjesecu, i tada ćemo znati, na čem smo.

Magjarske novine nenalaze dosta riječi, da izkale svoj jed nad Hrvatima, odkad znaju, što misle ovi raditi na saboru, da osiguraju svoju budućnost. Magjari bi privolili na pregledavanje tako zvane nagodbe, ali samo, kad bi imalo sve ostati pri starom. A baš to nesmi i nemože biti.

Stalno se govori, da će se ovih danah sastati u Gasteinu car austrijski s carem njemačkim. Tu dakle neće biti cara ruskoga, kao što se je od prije mislilo. U Gastein će doći i Bismarck, a Beust se već tamo i nalazi, pa da će ga sliediti Hohenwart i Andrassy. U Gasteinu će se dakle govoriti o jako važnih stvarih, nekoji vele, o savezu med Njemačkom, Austro-Ugarskom i Italijom. Ako je to istina, u svoje ćemo vrijeme viditi, proti komu je taj savez, i tko će od njega najviše koristiti imati. S druge se strane čuje, da se Pruska oruža i popravlja svoje gradove iliti tvrdjave na granicah ruskih i austrijskih. Kad nebi politika jedno radila, a drugo mislila, bilo bi lahko reći, to će biti; al ovako, tko da odgonene iliti pogodi njezine zagonetke.

I Franceska na vrat na nos sakuplja svoje sile, preostrojava svoju vojsku i teško se oruža, kao da misli sutra u rat, a nezna se proti komu. To jest, vele da proti Italiji, pa da će tako osvjetlati i potamnjelu slavu svoje vojničke vrline i Papi pomoći. Pa tko dobro promisli, jako je lahko, da to Franceska i misli učiniti, jer se je ovih posljednjih danah čulo u njezinoj narodnoj skupštini takovih riječi, iz kojih se vidi, da joj tomu nefali, nego snaga iliti moć. Italija gleda, pak se tresce od straha, što će to biti. Nego, ako se sdruži s Njemačkom i s Austrijom, mogla bi opet kući pjevajući. No ni Franceska neće da bude sama, pak se čuje, da išće savez s Ruskom, a uz Rusku vele da stoje savezne države amerikanske.

Tu će tko reći, što ćemo dakle opet rat imati? Da posljednji rat nije bio nego zametak novim ratom, to je

stalno; kao što je stalno, da Franceska neće bit gotova barem ov kraj deset godinah. Tim dakle s ote je strane još daleko do drugog rata. Ali ljudi se u vrijeme mira ratu pripravljaju, pa i države gledaju, koja će s kojom biti. I to je sve. Ako prem ima ljudih, koji tvrde, prvi rat, koji bude, da će se voditi poradi turskih pokrajinah europejskih. I to da je Turska naujusila, pak se bacila Ruskoj u naručaj, da bude sigurna barem od te strane.

Soljenje siena.

Čitajuc ovaj naslov, mnogi će se nasmijati, pa reći, ovaj se šali. No ipak je ova besjeda tako ozbiljna, kako je ozbiljna svaka istinita stvar.

Svaki pravi kmet dobro zna, kad dojde travi njezina doba, da ju mora pokositi, ako neće da škodan ostane. A eno, trava je najbolja za košenje, kad se je livada najljepše cviećem okitila. Ludo dakle, da nemogu ludje, rade oni kmeti, koji neće kosom na livadu, dokle nije odevjetala, ili, kakono vele, dokle nije trava dozrela. Jer kad trava odevate, tada počne sahnuti, pak je u njoj sve manje onog soka, što je govedu jedino hrana. Govedo neživi od izgorela i žuta bilja, neg ono zivi od soka, što se je pritajilo u travi, kad si ju sviežu i u cvietu pokosio. Nereci, da to nevalja, čim moraš i ovako osušiti travu na suncu. Jer ti sunce neizvuče iz trave nego suvišnu i nepotrebnu vodinu, hranena ti pako jezgra u njoj ostane, kao što se vidi iz mirisa iliti lepā duha mlade osušene trave, dočim sazrela i usahla trava nezadaje nego po slami. Slamu možeš moćiti, koliko te volja, ona ti već neće na se; a mladu osušenu travu nemariš nego metnuti u mljačnu vodu, pa eno ti je liepe i zelene kao izpod kose. To isto biva, kad se je govede najede, pak mu onako dobro tekne, kao da se napaslo na livadi.

Nego, ako valja travu u cvietu kositi, da bude sieno bolje, kako će si kosei onda pomoći, kad nagnu daždevita vremena, kao što bijahu ljetos, pak nemogu trave sušiti? Jer ako trava ostane razmiešena po sjenokoši, mora sagnjiti; ako se pak sdjene, hoće se užgati.

Tu je eto red, gdje treba, kako piše *Gospodarski List*, travu osoliti, kao svaku drugu stvar, koju hoćemo od gnjiležu da očuvamo. A može se soliti i sdievajuc ju na stog ili lomnicu (slog) i noseć ju na sjenik iliti svisla. To se pak čini na sliedeći način. Položi se red trave i taj se posoli, onda na prvi red položi se drugi, treći, četvrti itd. sve do vrha i svaki se solju potrusi. Kako je trava sirova pa teška, ona se sama od sebe stlaći, ali neškodi naložiti na nju i kamenja, pa ju tako pritlačiti. Naravska vlaga od trave raztopi natrusenu sol, pa kako se trava suši, tako srće onaj raztop i postane slano sieno. Da je takovo sieno mnogo tečnije, nego li obično, o tom se hoće lahko uvjeriti tkogod promisli, kako je blago lakomo na sol. Nego, tu će tkogod reći, kamo ću ja po toliku sol? Čovječe, netreba ti je ni baš tolika sila. Na cent trave računa se da je dosta funt soli. S druge strane neveli se, da moraš tako osoliti sve svoje sieno, nego samo ono, koje nemožeš, zatečen od dažda, drugače spraviti. I to će ti mnogo zavrći, jer kao pravi gospodar moraš i onako blagu vrći već puti soli, ako hoćeš, da ti napreduje. Pa dao mu ti kad treba soli, dao mu slanā siena, nisi baš ništa ludo bacio, nego si dapače u svoje vrijeme spasio izviše na najljepši način svoju muku, koja bi ti bila drugače sigurno propala.

Eto što su skusili mudri gospodari, pa eto što i mi preporučujemo našim kmetom, kad se nebudu znali drugače pomoći kod sušenja siena. Istina, da je ovaj članak došao za ljetos malo prekasno u *Našu Slogu*, ali čim se nebudu mogli okoristiti već ljetos, hoće se k ljetu i od ljeta k ljetu.

Hrvatski sabor i Hrvati izvan kraljevine.

Posljednji hrvatski izbori, što nisu već sami radi sebe znameniti, to su znameniti više nego ikada i radi toga, što su potresli celim hrvatskim plemenom. I dosad je Hrvatska birala svoje zastupnike, i dosad su Hrvati izvan kraljevine pratili pozornim okom izbore svoje rođene braće, ali se nisu još nikad naveselili i naradovali njihovoj pobjedi, koliko ovaj put. Tko ikoliko zna što biva po svietu, a nije se još odrekao roda i krvi svoje, zakipio je od veselja na radostni glas, da je u Hrvatskoj nadvladala narodna stranka. Ja ovdje negovorim o Dalmaciji, za koju vas sviet zna, što i kako misli, već govorim o nas Hrvatih u Istri, u Liburniji i na kvarnerskih Otocih. Pa što je uzrok tomu našem veselju poradi najnovijih izborah hrvatskih?

Tomu je uzrok, što se nadamo od budućega hrvatskoga sabora, da će nam on pomoći spasiti u tih stranah naš jezik i našu hrvatsku narodnost.

Odkad su Niemei i Magjari carevinu razpolovili, od onoga časa kao da je u Beču bilo potpisano i naše potalijančenje. Što se je god od onoga dne kod nas učinilo, nije smierolo nego na to. Istina, da je bio proglašen članak XIX. temeljnih carevine zakonah, ali s druge je strane bila ujedno proglašena i cela četa občinskih i školskih zakonah, koji su navrnuli vodu na talijanski jaz, ter im dali moć i silu, da nas baš na temelju tog članka gnjetu i talijance više nego ikada. I na taj način, ne samo što se nije za našu narodnost ništa učinilo, nego je dapače naš jezik bio iztisnut iz onih takodjer pučkih školah, gdje je vladao sam il samodrug još od Stadijonove dobe. Tim, članak XIX., mjesto da nam pomogne, nije nam nego odmogao.

U toj našoj nevolji, što nas je najviše tješilo, bijaše hrvatska Rieka i hrvatske na Rieci škole. Jer, odkad postoji riečka gimnazija, bila je uvijek prepuna mladićah sa kvarnerskih Otokah, iz Liburnije i same Istre. Mislili smo dakle, ako nas kod kuće i talijance, al se eno naši na Rieci mladići izobrazuju u narodnom jeziku i u narodnom duhu, pa će kada tada iz te iskre buknuti plamen, koji će bez traga uništiti talijansko sjanje. I nut, ako ima kod nas ovo nešto narodne svijesti, to smo mi sve dužni zahvaliti jedino hrvatskoj riečkoj gimnaziji, gdje su se većim dielom odgojili svi naši sadašnji rodoljubi.

Ali eno, razpolovljenje carevine prouzročilo je tako zvanu hrvatsko-ugarsku nagodbu, a s njom po nepravdi i odciepljenje Rieke od hrvatske kraljevine. Na taj glas zakukalo je kod nas svako rodoljubivo srce, jer se je znalo, de će Magjari na Rieci trpiti radje i turske škole, nego li hrvatske. I gle nije postojalo nego kratko vrijeme, a Magjari na Rieci osnovali nekakvu talijansko-magjarsku gimnaziju, da uzmognu u svoje vrijeme reći, da već tu hrvatske netreba. Pa se već evo i čuje, da misle ondje zatvoriti nižu hrvatsku školu, pa ako se bez nižih nemogu ni pomisliti srednje škole, to je onda na Rieci odzvonilo hrvatskoj gimnaziji i prije nego li smo mislili. I eto, na taj način, ne samo što smo ni na ovoj strani izloženi konačnomu potalijančenju, nego mu je izloženo i celo hrvatsko Primorje, koje nemože ni kud ni kamo, nego slati svoju djeteu u niže i više riečke škole.

No, ako je Rieka po nepravdi došla u magjarske ruke pravda i pravica hoće, da se vrati onamo, kamo spada po svojem položaju i po sojoj poviesti. Pa ako je budući hrvatski sabor pozvan, da i glede Rieke odvažno stupi pred Magjare, to je onda spasio, ne samo Rieku i hrvatsko Primorje, nego je spasio i nas na ovoj strani, jer je spasio hrvatske riečke škole. Ako Magjari vele, da nemogu pregoreti Rieke poradi mora, Hrvati je nemogu i nesmiju ni poradi narodnosti. Vrhovni zakon svakomu narodu mora da bude njegov narodni obstanak. Tako treba da braća Hrvati naprama Magjarom a glede Rieke prevedu onu starijsku rieč: *Salus rei publicae*

suprema lex esto. Na Rieci i okolo Rieke neradi se toliko ni o moru ni o kopnu, koliko se radi o hrvatstvu, koliko o našem narodnom obstanaku. Jer ako se nebude sa Rieke širilo hrvatstvo, a ono će se širiti talijanstvo i svako drugo tudjinstvo. Toga radi Rieka ima postati, odmah poslje Zagreba drugim, narodnim ognjišćem. Ali to će postati tek onda, ako se na Rieci, osim obstojeće već gimnazije, otvore na državne troškove još i hrvatska Realka, hrvatska Nautika i hrvatsko Učiteljišće, pa koštalo što da koštalo. Kad budu na Rieci i te škole, onda neće ni na ovoj strani narod mariti za talijanstvo, jer će mu se pružiti prilika, da i kroz svoj jezik stee svoju sreću. Dakako da bi to morale bit uzor - škole u svakom smislu, jer se dandanas sviet ničemu neklanja toliko, koliko znanju i umieću. Na tih se školah nebi smjelo zaboraviti ni na što temeljitije učenje talijanskog jezika, koji je ovdje neobhodno potreban trgovcu i pomoren.

I to je eto radi čega smo se mi, i osim mnogih drugih uzrokah, toli naveselili i naradovali posljednjim hrvatskim izborom. Što nam na srce leži, jesu hrvatske riečke škole. Mi se ufamo, da ćemo svoja prava i u Beču izvojevati, ali sasvim tim bez hrvatskih školah na Rieci najveće bi diel ovudnjih Hrvatah bio prisiljen talijančiti se i otudjivati svojemu narodu. Neka budući hrvatski sabor i ovu okolnost dobro shvati, pak će mu više neg isto pomoći do krepke volje, da gdje treba gromko zaišće povriedjena hrvatska prava. A život je prvo i najveće pravo na ovom svijetu.

Hrvatska učiteljska skupština.

Dne 19. će se otvoriti u Zagrebu i trajati sve do 29. tek. mjeseca kolovoza prva obća učiteljska skupština hrvatska. Dni 23, 24 i 25 držat će se obće sjednice. Tu će bit izložena takodjer sva moguća školska učila, da uzmogne svaki učitelj viditi, što ima i što mu još u školu treba, da mu bude školski nauk napredniji. A bit će izloženo učilah, ne samo domaćih, nego i stranskih, kakono iz Beča, iz Česke, iz Galicije i čak iz Švajcarske i Njemačke. Na tu su skupštinu pozvani svi učitelji iz trojedne Kraljevine, Hrvatske, Slavonije i Dalmacije. A čita se, da se ih je mnogo prijavilo i iz ostale carevine, kao takodjer izvan nje. Tko želi otkud mu drago iti na tu skupštinu, netreba mu drugo nego na vrijeme zaškati od skupštinskog odbora pristupnicu, pak se može voziti u Zagreb i natrag za pol cene po željeznica i parobrodih, počamši od 10 pa tja da 31 kolovoza. Izviše učitelji će imati u Zagrebu stan iz gostoljubivosti, a povrh toga na njihovu će se čast prirediti tu javna veselja i zabave. Skupština će razpravljati jako važna školska pitanja. Evo nekih: Koja je svrha pučkoj školi u sadašnjem vieku, i kako da se prema tomu urede njezini vanjski odnošaji? Da pučka škola svojoj svrhi zadovoljiti može, kakovo ima biti njezino nutnje ustrojstvo? Kako da se prema dobro uređenoj pučkoj školi imaju urediti učiteljišta? Koje su najglavnije dužnosti i najglavnija prava pučkih učiteljah? itd. Liepo će bit čitati odgovore na sva ta pitanja u *Napredku*, zagrebačkom učiteljskom listu, što nestoji na godinu nego samo 3 f. Mi ćemo o toj prevažnoj za hrvatski narod skupštini i u budućem broju govoriti.

Neukû Nauka.

I opet način, kako očuvati žito od mušicah.

Da se očuva žito od svakojakih sitnih požderuhah, bio je nekada običaj sasuti ga u podzemne rabe. Ali se može očuvati i na sto drugih načinah. Tako n. p. preporučju, da valja staviti na žito samo pelina, pak da neće nanj ni mušica, ni gajrica, ni rožka. I to je jako lahko, jer žuhko nikomu neraći.

Pitanja

Društva za Jugoslav. Povjestnicu i Starine

na sve prijatelje Starinah i Povjestnice naroda hrvatskoga, slovenskoga, srbskoga i bugarskoga.

(Konač)

20. Što pripovijeda narod o bajoslovnih pticah i zvjerih? Što o Div-ptici, ždralu, žerjavu, labudu, utvi, sovi, čuku, mračnjaku, šćapu, lupacu (futaču) recelju, grilu, kavki, svraki, vrani, gavranu, kukavici, pastjerici, vugi, golubu, grlici, slavulju, lastavici, orlu, sokolu itd? Što o zmaju (aždaji, pozaju) zmiji (guji, kaći) guji s dragocienom krunom, bijeloj kaći, zmiji kućarici, modrasu, kaću? Šta o vilinskih, krilatih i morskih konjih, što o šareu buri kobili, jelenu, biku itd.?

21. Koji su kod vas običaji pučki kod poroda, babinah, kršćenja, kumovanja, pobratimstva, i posestrinstva ženidbo, smrti i pogreba? Šta su pokajnice, jaukalice, tužbalice, plakalice, narikači? Šta su karmine, daće i koljivo? Kako se svetkuje u vas nova godina i koledovanje? Šta su koledarice koledjani i koledači? kako se svetkuju sv. tri kralji i vodo-kršće? Kako posljedni dnevni pokladah (fašinga), korizmona srieda i sriedina korizme? Kako uskrni (vazmeni) praznici? Kako dan sv. Jurja (Gjorgje) i jurjevski kres? Ima li kod vas Ladaricah? Što se pjeva na Jurjevo? Kako se svetkuje prvi dan svibnja (maja); i dan sv. Ivana krstitelja? Što se pjeva o Ladu? Što su voljanke, krosarice, krešćanice i krstnice? Kako se vrši dan sv. Trojice? Što su kraljice? Što se radi na dan sv. Vida, sv. Ilje i sv. Petra? Što je Varin dan? Što rade na Miholje i na dušni dan? Kako se praznuje badnjak i božićni dnevni? Kako zadnji dan godine?

22. Šta su dodole, pporuše i čarojice? Šta otmice? I što je krvnina i osvota? Šta su zakletve i uroci?

23. Što se baja kod poljskih poslova i radnjah? kako se vrši sietva, kositba, žetva raznoga žita, ljupljenje kuku-ruza itd.? Kakeve se tom prilikom mole molitvo ili pjevanju pjesme? Da li se u vas gata u kosti brava, kokoške, tuke itd.?

24. Što se radi na rodjen dan i na krstno ime? Što su materice? Kako su kod vas postala podrijetla, nadimena i prezimena pojedinih obitelji i čitavih plemenah? Kako je postalo ime šokac, bunjevac, vlah, morovlah, turkovlah, bodulj, braje, bezjak, mutljak, kirac, čič itd.? Šta govori narod o pasoglavcih (pesoglavcih)?

Svaki prijatelj starinah i povjestnice hrvatske, srbske, slovenske, bugarske, i obće slovjeuske, moli se najuljudnije, da po mogućnosti barem na jednu točku od gore stavljenih pitanjah, u kojem mu drago jeziku, pismeno odgovori i svoj odgovor podpisanomu pošalje. Njegovo ime zabilježit će se sa zahvalnošću u zapisniku društvenom, a sastavci tiskat će se u „Arhivu“ za povjestnicu i starine južnih Slavenah. Društvu biti će miho ako se odgovori na ova pitanja i u budi kojem časopisu, koji u jugoslavenskih zemljah izlaze. S toga se umoljavaju najprijaznije sva uredništva hrvatskih, srbskih, slovenskih i bugarskih časopisah, da ova pitanja u svojih listovih priobćiti izvole, pa ako se u njih odgovor na budi koje pitanje objavi, da onaj list, u kom takav odgovor pečatan bude, društvu za jugoslavensku povjestnicu bezplatno ili za plaću dostave.

U Zagrebu dne 15 siječnje 1871.

Ivan Kukuljević,

Preodjelnik društva za jugosl. povjestnicu i starine u Zagrebu

Različite viesti.

* (G. Anton Klodić), pokrajinski školski nadzornik istarski, premješćen je u Gradac u Štajerskoj, gdje je sad članom onog školskog vieća.

* (Stare i nove občine u Istri). Doznajemo iz pouzdana izvora, da se misle ukinute stare občine iliti komuni obratiti prošjom na sabor porečki, zahtievajuć svoju nekadašnju samostalnost, jer da ovako, kako su sada, više troše, a manje polakšicah imaju. Nesumnjamo, da će se na ovaj isti način i za svoj materinski jezik zauzeti, pa da neće do vieka talijanski robovi biti. Komu je krivo, a muči, još je i gore zaslužio.

* (Svetkovanje kupljačkog prodora) iliti tunela u Primorju dalo je povod onudnjem narodu, da izjavi i svojem banu Bedekoviću i riečkomu guverneru Ziehi-u, da Magjari u Primorju neimaju baš ništa svojega. Kako čitamo po novinah, magjarske se zastave moradoše odstraniti sa prodora na hrvatskom zemljištu, a nekoja riečka gospoda sa pol puta kući vratiti. Vele, da su se ta gospoda tom prigodom gorko sietila godinah 1861. kad su najme onako biesnila na hrvatske rodoljube, vraćajuć se sa grobnickog polja, i 1867. kad su se bila pod Ošhom onako uzritala. Danas ućeni, sutra tebi!

* (Magjarsko kitjenje tudjim perjem). Onomadne su Magjari tražili od zajedničkog ministarstva rata, pošto je austrjsko ratno brodogvlje svojina obijuh polovinah carevine, neka se novogradjenim ratnim brodovom nadjene i po koje magjarsko ime. Ministarstvo je na to privolilo, pa prozvalo jednu novogradjenu krovnicu iliti korvetu imenom: *Niklas Zrinji*. Ali sad štijemo, gdje se magjarske novine tuže, da je to ime napisano po njemački, a ne, kako bi imalo biti, po magjarski: *Miklós Zrinji*. Mi tim magjarskim mušicam dodajemo, da hrvatskog bana *Nikolu Šubića*, što se zvao i *Zrinjski od Zrina* grada u hrvatskom Primorju, nije rodila ni Njemica ni Magjarica, nego Hrvatice i hrvatskim ga mliekom zadojila, pa da on jest i hoće ostati do vieka hrvatski junak, pisalo se to slavno ime njemački, magjarski il turski!

* (Iz Perzije u Aziji) pišu engleskim novinam „*Levant Times*“ takve strahote, da se strašnije nedaju ni pomisliti. Radi lanjske neljetine zavladała je tolika oskudica, da ljudi padaju na stotine mrtvi od glada. Roditelji prodavaju svoju rodjenu djetecu, da sebe prehrane, a djetecu spase. Koji ni toga nemogu, hrane se njihovim mesom. Drugi idu, pa izkapaju mrtva tiela, što da se prepriću, postavljene su straže okolo grobljah. Na toliku nevolju i na takvo nečovječje hranjenje zaredile su medju narodom svakojake bolesti tako, da što nekolje glad, to kosti kratelj (kolera), pošalina (tif) i kuga. Smiluj se Bože slici i prilici svojoj!

Književne viesti.

* Preporučujemo i opet našim štovanim čitateljem hrvastku knjigu pod imenom *Časovi* od Velimira Gaja, što će izaći na svjetlo u Zagrebu u rujnu mjesecu. Tko nabere predbrojnikah na 9 knjigah, spisatelj će mu 10 poslati na poklon Predplatnina, što se ima slati spisatelju u Zagreb, stoji 1 f.

* Pod naslovom *Marko Kraljević* izišlo je ovih danah na svjetlo iz tiskarnice Batarića u Zadru 35 najljepših pjesamah o tom junaku, koje se mogu dobiti za samih 40 novčićah. Kako naš narod ljubi junačtvo, a rado spominje toga svog junaka, neima dvojbe, da će se te pjesme u kratko vrijeme razprodati.

Mornarska.

(Ivan Trasko)

Desni vjetar eto dunu,
Odmotajmo biela jedra,
Odtisnimo ladju punu,
Nade nam su puna njedra:
Na polazku tomo
S Bogom mili dome!

Tko nam mio, zdrav nam stoj,
Dok se k stomu vrati svoj,

Pučina je ta široka,
Uz nju nam se šire njedra,
Ljudine smo svi od oka
Hrabra srca, čela vedra:
Daleko je poći,
Bog će nam pomoći!
Vjera jači našu čud,
Sinje more, vjerno bud!

Vjetar duva s punih usta
I nadima jedra biela,
Ladja leti, leti pusta,
Ko s tetive brza striela!
More se lelija,
Mornar šalu sbija,
I popjeva, brajko moj,
Veselmo se oje, oj!

Vjetar stane, val se sleže,
Tad mornari jedra skinu,
Do vesalah vitih bježe,
Nije stajat uz tišinu:

Veslaj, veslaj družo,
Dok ti sile služe,
U dalek je plovit kraj,
Naprednikov viek je taj!

Na noge se! eto bure,
Vihor mota, muti more.
Nebesa se ljuto tmure,
Val se diže poput gore,
Kroz mrak ciknu glasi:
Šeni krmom, spasi!
Tuj nevalja smetnja, strah,
Hrvat ladjom krmit zna!

Sinje more — naše polje,
Naše polje i borište,
Kano more burne volje
Hrvat tuđe sreću ište,
Kud nam more puće,
Tud nas sree vuče,
I kud dalje dolje brod,
To nam draži dom i rod!

Kretanje austrijanskih brodovah

od 16 do 31 Julija.

Dojadrili u — iz

Trst: *Caterina S.*, Smirne — *Alfa* Lošina — *Luigi*, Libertas, Metcuh.
Alesandriju: *Cetinje*, Marsilje.
Anversu: *Mida*, *Zia Caterina*, Karloforta.
Bordò: *Mio Moro*, Trsta.
Bristol: *Spirito*, Nikolajeva.
Carigrad: *Genitore Musi*, Taganroka — *Andrastea*, Kurcole — *Gionanna*, Berdjanske — *Eneo*, Marjupolja — *Stavija*, Marsilje — *Favilla*, Suline za Ingli. — *Capodistria*, Smirne — *Patrizio*, Patrasa — *Dario*, Trsta — *Giano*, *Kraljevica*, Odese — *Andrić*, Cete — *Rahel*, Sunce, Taganroka.
Dunkerka: *Libero*, Bartele — *Provido*, Trsta.
Falmut: *Gilda*, *Gruovac*, *Peppina* *Luigia*, Suline — *Equita*, Marjupolja — *Rosa*, Alesandriju — *Ruben*, *Daar*, Kustengje — *Seth*, Odese.
Galae: *Cam*, Liverpoola.
Genovu: *Amur*, Njukastla.
Glucester: *Helgoland*, Lagos.
Haver: *Niho*, Cete.
Hal: *Ianjina*, Grimshja.
Kardif: *Prvi Dubrovački*, Bristola.
Krf: *Skanderbeg*, Lampeduse — *Napred*, *Kardifa* — *Tare*, Kardifa.
Kvinstovn: *Rimedio*, Suline.
Liverpul: *Cetvrti Dubrovački*, Odese.
Livornu: *Alessandro*, Smirne — *Unione*, Ibrajle.
Malta: *Vincenzo*, Sire — *Paulus*, Odese.
Londru: *Sospir*, Nikolajeva — *Alberto*, *Pre-muda*, Suline.
Marsilju: *Unione N.*, *Armonia*, Odese — *Centri*, Pernambuka.
Njujork: *Ador*, Sivilje — *Rosalia*, Trsta.
Odese: *Lussignano*, Njukastla — *Sara*, *Jenny*, *Eroe*, *Sreina P.*, *Emma*, *Costante*, *Anastasio*.

M., *Vucetić*, *Rosina*, *Due Figli*, *Olivo*, *Maria Mateu*, *Vojvoda*, *Ann*, *Carmello*, *Vico Tone*, *Alois*, *Iginio*, *Bahar*, *Cernig*, *Desković*, *Silda*.
Plymut: *Sobjasky*, Jejske.
Pirej: *Rebecca*, Trsta.
Silda: *Grazia*, *Aberden* — *Jaur*, *Rotterdam*.

Odjadrili iz — u

Trsta: *Zorka*, *Volo* — *Mrsorska Vila*, *Carigr.*, — *Fortunata M.*, *Ursula*, *Bordò* — *Amalia*, *Angelica*, *Paolo*, *Cete* — *Maria*, *Smirnu* — *Iris*, *Lošin* — *Triton*, *Ales*.
Alesandrije: *Ati*, *Ira*, *Cerere*, *Falmut* — *Guzella*, *Vitez*, *Carigr.*
Algira: *Leto*, *Kardif*.
Anverse: *Drugi Dubrovački*, *Enos*.
Bristola: *Barba Zvane*, *Kardif*.
Carigrada: *Buon Padre*, *Trst* — *Franc. Kovacović*, *Nuova Anna*, *Castor*, *Factis non Verbis*, *Nemesi*, *Eva*, *Azov* — *Elpi*, *Australia*, *Pasqualina*, *I. J. Strosmajer*, *John*, *Cainan*, *Odese* — *Angjelicki*, *Elena P.*, *Marsilju* — *Pietro*, *Carla*, *Malta* — *Vera Cruz*, *Treci Dubrovački*, *Kork* — *Eiena D.*, *Taganrok* — *Nuovo Giriacu*, *Cete* — *Nuovo Auturo*, *Suline* — *Elena G.*, *Ingli* — *Stavomir*, *Eneo*, *Otac Miho*, *Italo*, *Sunce*, *Generatore*, *Marsilju* — *Giano*, *Pater*, *Mimi*, *Alessandro B.*, *Ave*, *Nimrod*, *Kork* — *Uno*, *Taganrok* — *Orion*, *Smirnu* — *Trino*, *Trappano*, *Rodolfo*, *Carmella*, *Miliza*, *Odese* — *Accorto*, *Kustengje* — *Otac Vicko*, *Civita-vekkij* — *Tre Cugini*, *Trst* — *Novi Klaus*, *Anversu*.
Dunkerku: *Lauro*, *Kardif*.
Falmuta: *Amelia*, *Kardif* — *Armelin*, *Farmut* — *Nauita*, *Liverpul*.

Genove: *Prelucano*, *Odese*.
Gibiltere: *Mathusalem*, *Falmut*.
Grimshja: *Dika*, *Var*.
Hula: *Nono Stato*, *Trst*.
Krfa: *Leone*, *Carigr.*
Kustengje: *Mercurio*, *Solivo R.*, *Ingli*.
Malte: *Malaleel*, *Carigr.* — *Pollegirino*, *Ezio*, *I. Neresinotto*, *Leopoldina Bauer*, *Falmut* — *John George*, *Ero*, *Marsilju* — *Falio*, *Moses Montefiore*, *Ingli*.
Marsilje: *Ortodozia*, *Njujork* — *Ugo*, *Pave P.*, *Elena Kovacović*, *Carigr.* — *Voloseano*, *Ricku* — *Tonea S.*, *Trst*.
Mesine: *Due Fratelli*, *Palerm*.
Mlecih: *Batti*, *Londru* — *Mater Ales*.
Njujorka: *Maria S.*, *Trst* — *Urano*, *Falmut* — *Unione*, *Hurra*, *Gibiltere*.
Odese: *Drugi Dubrovački*, *Kork* — *Margaretta*, *Nikolajev*.
Rio Janeiro: *Die zwei Brüder*, *Gibiltere*.
Solonieu: *Zia Maria*, *Ales*.
Smirnu: *Teofrastos*, *Francescu*, *Trst* — *Costantino Elena*, *Marsilju*.
Suline: *Pater*, *Mimi*, *Eajenio*, *Ingli*.
Truna: *Barone Vranitšani*, *Odese*.

Dardaneli prošli — za

Tebro, *Vesta*, *Azon*, *Elen*, *Mercurio*, *Eber*, *Falmut* — *Ida S.*, *Njord*, *Bernja Caboga*, *Nerco*, *Equo*, *Assoluto*, *Soko*, *Nuova Fama*, *Antonietta*, *Ida*, *Dragu Anetta*, *Obilic*, *Bulivar*, *Jugoslavo*, *Trident*, *Marsilju* — *Hrabren*, *Kobilic*, *Kaljari* — *Salvatore*, *Mletce* — *Nišić*, *Trst* — *Crono*, *Zant* — *Ortensia*, *Malta*.

Šek Novacah

polag Borse u Trstu od 16 — 31 Julija 1871.

NOVCI	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Carški dukati (cokini)	—	5.83	5.82	5.79	5.80	5.80	5.80	—	5.82	5.82	5.82	5.81	5.82	5.81	—	5.81
Napoleoni	—	9.83	9.83	9.79	9.79	9.80	9.80	—	9.81	9.79	9.80	9.78	9.77	9.77	—	9.77
Lire Ingleske	—	12.39	12.38	12.36	12.35	12.34	12.30	—	12.32	12.31	12.31	12.30	12.28	12.28	—	12.27
Srebro prid (aggio)	—	122.25	122.25	121.50	121.25	121.65	121.50	—	121.50	121.35	121.—	121.20	120.90	121.25	—	121.25